

Burgerberaad in Schagen

Beeldvormende vergadering d.d. 7 juni 2021 Gemeenteraad van Schagen

Om ons heen zien we maatschappelijke vraagstukken die niet makkelijk op te lossen zijn. In Frankrijk bijvoorbeeld protesteerden de gele hesjes. In Nederland kennen we onze (grote) problemen met onder andere de stikstof- en milieu problematiek. Maar ook lokaal kent de “participatie” hobbels die genomen moeten worden, nu en in de toekomst. Denk aan de Omgevingswet, welke participatie wettelijk verplicht stelt. Dit is slechts een kleine greep van beslissingen van landelijke, regionale en lokale overheden die recent op weerstand mochten rekenen. U kunt uit eigen ervaring waarschijnlijk ook zulke vraagstukken duiden. Onze stelling is dat Burgerberaad in dergelijke situaties een passende reactie kan zijn op sluimerend ongenoegen van burgers. Het beoogt draagvlak te bieden voor ingrijpende overheidsbeslissingen bij maatschappelijke dilemma’s. In diverse steden in Nederland zijn al burgerfora geweest op verschillende onderwerpen. Over het algemeen zijn de reacties positief. Zelfs van degenen die lid waren van het burgerberaad en uiteindelijk niet “hun zin kregen”. Dit omdat men snapt waarom het uiteindelijke advies tot stand is gekomen.

Burgerberaad is geen nieuw, door ons uitgevonden begrip. De filosoof en Denker des Vaderlands Daan Roovers, kunsthistorica Eva Rovers en cultuurhistoricus David van Reybrouck spraken er al eerder over. Het thema willen we uitwerken uit zorg voor gebrek aan draagvlak bij overheidsbeslissingen.

Tot op heden vormen inspraakbijeenkomsten het vehikel om belanghebbenden te betrekken bij overheidsbeslissingen. Wetten vereisen inspraak. Gemeenten hebben er speciale verordeningen voor en rechters toetsen of de juiste vorm wel is gehanteerd. Dus, indien juist toegepast, waarom zeuren die lastige burgers dan nog? Burgerberaad claimt meer te zijn dan inspraak. Het claimt meer te zijn dan een ontmoeting van lobbyisten, belanghebbenden en organisaties. Het claimt mensen serieus te nemen, het geeft hen ruimte om zich mee te verdiepen in de vraagstukken die om een beslissing vragen. En om (binnen vooraf vastgestelde kaders) mede verantwoordelijk te worden voor de uiteindelijke keuzes.

Voor succesvol burgerberaad gelden spelregels die we serieus nemen. Denk aan een goede en een digitale en transparante onafhankelijke procesbegeleiding. De deelnemers zijn een dwarsdoorsnede van de bevolking. We kennen geen onderscheid in rangen en standen en er is géén sprake van formele vertegenwoordiging van wie dan ook. Evenveel mannen en vrouwen en een evenwichtige leeftijdsopbouw. Hun aantal is groter dan het aantal raads- of statenleden.

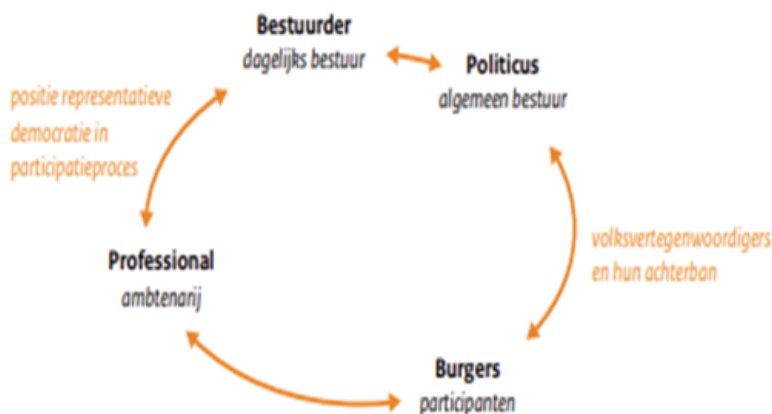
Het vraagstuk dat wordt voorgelegd aan de deelnemers is vooraf duidelijk omschreven, de verstrekte informatie van de experts en stakeholders tijdens de adviseringen is hoogwaardig en (digitaal) controleerbaar. De deelnemers hebben de vrijheid hun beraad naar eigen goeddunken in te richten. Ze kiezen zelf hun voorzitter, ze bepalen hun vergaderorde, ze beschikken over voldoende budget voor het inrichten van hun secretariaat en voor het zo nodig zelf inhuren van externe adviezen. Het beraad vergt tijd en geld. U dient daarvoor voldoende beschikbaar te stellen. Het resultaat van het beraad zal een **gedragen standpunt/advies** opleveren, eventueel voorzien van nuances.

En wat doet u met de uitkomsten van het burgerberaad? U neemt het resultaat van het burgerberaad uiterst serieus. U zult het standpunt overnemen en slechts afwijken als u daar **zwaarwegende argumenten** voor heeft. En dat geeft u natuurlijk wel terug. Deze rolverdeling heeft u vooraf ondubbelzinnig afgesproken met de deelnemers van het burgerberaad in de vorm van een schriftelijke afspraak.

Het blijft immers uw verantwoordelijkheid de definitieve beslissing te nemen.

Burgerberaad in Schagen

Beeldend weergegeven: het Burgerberaad

*In een Burgerberaad wordt een groep burgers **geloof** die een goede **afspiegeling** vormt van de bevolking. Zij spreken in een **onafhankelijk proces** uitgebreid met experts en daarna met elkaar, met een duidelijke opdracht en **mandaat** om besluiten te nemen, welke aan u worden voorgelegd in de vorm van een advies.*

*Vrij van **lobby & partijpolitiek** bedenkt deze groep eerlijke en toereikende **maatregelen**.*

*Het Burgerberaad is een **aanvulling** op de huidige parlementaire **democratie***

Noot: Uiteraard zijn er digitale bronnen over het onderwerp. Een selectie voor 1^e oriëntatie:

1. Het **Bureau Burgerberaad** <https://www.detransitiemotor.nl/burgerberaad/> waar ik als initiatiefnemer in Schagen de afgelopen periode veel kennis opdeed. Inmiddels als lid van de Kerngroep. Deze groep vrijwilligers monitort de nationale ontwikkelingen rond Burgerberaad en neemt initiatieven. Denk aan het informeren van openbaar (lokaal) bestuur en landelijke politiek. Tevens pleit de groep voor een **Expertise en Kenniscentrum Burgerberaad**, waar alle belanghebbende partijen kennis en kunde kunnen verkrijgen. De realisatie van onafhankelijke kennisbundeling is de ambitie.
2. De handleiding van het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) geeft de rol aan van de diverse partners in het democratische proces. Zie daarvoor de bijlage "**De rol van politici en bestuurders in participatie**" uitgegeven door het ministerie van I&W.

Schagen, 7 juni 2021

Burgerinitiatiefnemer en steller

Hans Westrik

Besluiten worden kwalitatief beter als de diversiteit is gegarandeerd en inzichtelijk.